Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : G. Bruijniks
Zaakdossiernummer : **zk21.07276**
Documentnummer : **2021.26904**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over financiële ondersteuning ECLoZ voor Zonnepark Heideweg te Loon op Zand**
Beleidsprogramma	:	8. VHROSV

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

ECLoZ en Klimaatfonds Nederland bereiden sinds vorig jaar de realisatie en exploitatie van een zonnepark op de 'Vloeivelden' aan de Heideweg te Loon op Zand voor. Het eigendom van het zonnepark, in de vorm van een recht van opstal dat de gemeente op die gronden verleent, wordt ondergebracht in een B.V. Beide partijen verwerven hierin vijftig procent eigendom (joint venture). Klimaatfonds Nederland is een commerciële partij dat vermogen van Nederlandse investeerders belegt in duurzame energieprojecten.

Het hoofddoel van ECLoZ is het realiseren van vijftig procent lokaal eigendom. Dit draagt in positieve zin bij aan het draagvlak voor dit soort projecten als onderdeel van de energietransitie. ECLoZ wil om dit doel te bereiken in totaal circa tweeduizend certificaten uitgeven met een totale waarde van ca. € 0,5 miljoen. Deze certificaten worden aangeboden aan de inwoners van onze gemeente. Indien de certificaten niet volledig uitverkocht raken, worden de resterende certificaten ook beschikbaar gesteld aan inwoners in de regio Hart van Brabant en als laatste stap kunnen de certificaten via een crowdfunding-platform verkocht worden aan mensen in heel Nederland.

De vloeivelden zijn verontreinigde gronden in gemeentelijk eigendom waarvoor nu een passende bestemming is gevonden (figuur 1, p. 2). Het zonnepark wordt in principe vijfentwintig jaar geëxploiteerd, we dienen hiervoor nog een opstalrecht te verlenen. Het zonnepark krijgt een opwekcapaciteit dat anno 2021 gelijk staat aan het gemiddelde elektriciteitsverbruik van bijna drieduizend huishoudens. De komende decennia zal het elektriciteitsverbruik onder invloed van de energietransitie echter zeer fors gaan toenemen. Hierdoor is de aanleg van dit zonnepark zeker geen overbodige luxe.

Figuur 1: situatietekening toekomstig zonnepark Heideweg te Loon op Zand

Om vijftig procent lokaal eigendom mogelijk te maken heeft ECLoZ 'voorfinanciering' (een geldlening) nodig. Daarnaast hebben ze in een later stadium mogelijk ook financiële 'achtervang' nodig.

Voorfinanciering

De 'voorfinanciering' die we nu willen verstrekken bestaat uit een lening van € 125.000,= tegen een rentevergoeding van 7% per jaar. De lening loopt uiterlijk op 31 december 2023 af. De aflossing en de rentebetalingen vinden plaats aan het einde van de looptijd. Als zekerheid verleent ECLoZ een pandrecht op haar aandelen in voormelde B.V.
ECLoZ en Klimaatfonds Nederland verwachten 'financial close' eind 2022 te bereiken. Dit is het moment dat alle lichten op groen staan voor de realisatie van het zonnepark (SDE++-subsidie toegekend, succesvolle aanbesteding en bancaire lening verzekerd). Dit is ook het moment dat ECLoZ de verstrekte 'voorfinanciering' aan de gemeente kan terugbetalen. In de leningsovereenkomst is opgenomen dat het college éénmalig € 25.000,= extra kan uitlenen als het project vertraging oploopt (financial close in 2023 i.p.v. 2022). Om deze reden is ook de looptijd van de lening ook op eind 2023 gezet.

Achtervang

Om vijftig procent lokaal eigendom te kunnen verzekeren kan een financiële 'achtervang' van de gemeente nodig blijken als een deel van de certificaten niet (snel genoeg) verkocht wordt. De uitgifte zal waarschijnlijk rond april 2022 starten. Dit betekent dat in de zomer van 2022 duidelijk wordt hoe succesvol de uitgifte in de gemeente (en eventueel de regio) zal zijn. Op dat moment kan bepaald worden of financiële 'achtervang' vanuit de gemeente nodig is. Indien nodig zal ECLoZ hier uiterlijk in het vroege voorjaar van 2023 over moeten kunnen beschikken. Voor nu is het verstandig om de voorwaarden van de financiële 'achtervang' ambtelijk uit te werken, gelijk oplopend met de voorbereidende werkzaamheden van ECLoZ met betrekking tot uitgifte van certificaten. De financiële 'achtervang' kan zowel kort- als langlopend nodig zijn. Een 'achtervang' met een korte looptijd moet ECLoZ meer tijd geven om alle certificaten te verkopen. Wanneer ECLoZ al het mogelijke heeft gedaan om de certificaten te verkopen en dit niet volledig is gelukt dan zal een langlopende 'achtervang' van maximaal vijfentwintig jaar nodig zijn om vijftig procent lokaal eigendom te kunnen garanderen. De kans dat financiële 'achtervang' nodig is schatten we laag in, maar we moeten hier wel op voorbereid zijn.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Een bedrag van € 150.000,= ter beschikking te stellen voor een geldlening aan ECLoZ om vijftig procent lokaal eigendom in het toekomstige zonnepark aan de Heideweg in Loon op Zand mogelijk te maken;
2. Kennis te nemen van de voorbereidende werkzaamheden om een gemeentelijke financiering/participatie mogelijk te maken als 'achtervang'.

Beoogd effect

De voorgestelde 'voorfinanciering' en de voorbereiding van de eventuele 'achtervang' zorgen ervoor dat ECLoZ vijftig procent lokaal eigendom kan realiseren. De aanleg van het zonnepark draagt bij aan de realisatie van onze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen.

Argumenten

1.1 Vijftig procent lokaal eigendom

Het project kan in principe zonder lokaal eigendom en zonder gemeentelijke lening gerealiseerd worden. Het belangrijkste argument om risicodragend financiering te verstrekken betreft het mogelijk maken van de gewenste vijftig procent lokaal eigendom zoals o.a. omschreven in het Klimaatakkoord en de gemeentelijke Zonnevisie. We beschouwen ECLoZ als een belangrijke en betrouwbare partner die als verbindende factor tussen overheid en burger dit soort beleidsdoelen voor ons kan realiseren.

1.2 Geen financieringsmogelijkheden elders

ECLoZ heeft in de loop van dit jaar bij een zevental potentiële geldverstrekkers aangeklopt voor financiering. Deze pogingen zijn niet succesvol gebleken, omdat de leningsvoorwaarden ofwel afbreuk doen aan de gewenste vijftig procent lokaal eigendom ofwel een totale garantstelling van de gemeente vereisten.

1.3 Rendabele business case

De door ECLoZ aangeleverde business case voor de bouw en exploitatie van het zonnepark ziet er solide uit. Het project is rendabel en in combinatie met de SDE++-subsidie is het (financiële) risico beperkt. ECLoZ heeft met Klimaatfonds Nederland als mede-investeerder ook een partner met ruime kennis en ervaring op dit gebied.

2.1. Verzekering vijftig procent lokaal eigendom

Het doel van ECLoZ is om in totaal voor ca. € 0,5 miljoen aan certificaten uit te geven. De voortekenen dat dit ook gaat lukken zijn goed. Er hebben zich al tientallen gegadigden spontaan gemeld. Daarnaast laten voorbeelden in de regio en de rest van het land zien dat dit soort uitgiften in de regel succesvol verlopen.
Ondanks de goede vooruitzichten en het vertrouwen is een succesvolle uitgifte nog wel een onzekere factor. Om toch voorbereid te zijn op de kleine kans op een minder snelle of minder succesvolle uitgifte is het aan te bevelen een financiële 'achtervang' voor te bereiden waardoor ECLoZ langer de tijd krijgt om de certificaten uit te geven of om voor een langlopende periode in te kunnen springen wanneer ondanks uiterste inspanningen niet alle certificaten verkocht kunnen worden.

Kanttekeningen

1.1 Vijftig procent burgerparticipatie

De (financiële) burgerparticipatie moet het draagvlak onder dit soort projecten verstevigen. Dit is een streven maar geen op zichzelf staand doel. ECLoZ houdt vijftig procent lokaal eigendom als minimumdoel aan om de belangen van de toekomstige certificaathouders optimaal te kunnen behartigen. Bij een lager percentage lokaal eigendom verliezen ze hun gelijkwaardige positie ten opzichte van hun partner Klimaatfonds Nederland.

1.2 Financieringsmogelijkheden
De eis van vijftig procent lokaal eigenaarschap beperkt de financieringsmogelijkheden. Daarnaast heeft ECLoZ besloten om in deze voorfase geen risicodragend kapitaal aan te trekken bij de inwoners van onze gemeente. ECLoZ wil een éénduidige, risicoarme en bereikbare participatieregeling optuigen. Vroegtijdig lokale investeerders laten instappen past hier minder goed bij.

1.3 Risico's business case
We financieren in principe een onderneming en dat brengt risico's met zich mee. De grootste risico's van deze onderneming zitten in de voorbereidende fase. Een aantal van deze risico's is op dit moment al gemitigeerd. Er is een (onherroepelijke) vergunning en een netaansluiting kan worden verzekerd.

Gedurende de looptijd van de financiering zijn de drie belangrijkste risico's:
1. Het verkrijgen van een SDE++-subsidie;
2. Het succesvol kunnen aanbesteden van de aanleg van het zonnepark;
3. De uitgifte certificaten onder burgers.

Voor de SDE++-subsidie is de aanvraag ingediend. Het verkrijgen van de subsidie is echter geen garantie, omdat de ter beschikking gestelde financiële middelen beperkt zijn en de subsidieaanvragen concurrerend met elkaar zijn. In 2020 werd een kleine 85% van de aanvragen toegekend. We weten dat er op dit project iets onder het maximumtarief per kWh wordt ingeschreven. We kunnen echter moeilijk inschatten hoe groot de kans is op toekenning.

ECLoZ en Klimaatfonds Nederland hebben op basis van ervaringen uit het verleden en kennis van de markt een groot vertrouwen in een succesvolle aanbesteding van de aanleg van het zonnepark. Het is echter lastig te voorspellen hoe de prijsontwikkeling het komende jaar gaat uitpakken.

De uitgifte van certificaten is een risico en valt in principe buiten de scope voorfinanciering, om dit risico te kunnen beheersen is de voorbereiding van een 'achtervang' nodig. Op dit moment denken we dat er voldoende animo zal zijn om lokaal (desnoods regionaal) voor circa € 0,5 miljoen aan certificaten uit te geven. In onwaarschijnlijke maar minder gunstige scenario's moeten we op tijd klaarstaan om vijftig procent lokaal eigendom te kunnen garanderen.

De omvang van de benoemde risico's zijn vooraf lastig te bepalen. We vertrouwen hierbij uiteindelijk ook op de inschattingen van ECLoZ en Klimaatfonds Nederland. Om de financiële risico's deels te kunnen mitigeren krijgen we pandrecht op de aandelen van ECLoZ in het zonnepark. De aandelen in onderpand vertegenwoordigen waarde zolang de realisatie van het zonnepark op korte of middellange termijn realistisch is. Gezien het feit dat de ruimtelijke procedure doorlopen is en de vraag naar duurzaam opgewekte elektriciteit steeds groter wordt is het moeilijk voorstelbaar dat er geen zonnepark op de vloeivelden gerealiseerd gaat worden.

1.1. Verzekering vijftig procent lokaal eigendom
Een 'achtervang' is in principe niet nodig, maar gaat wel ten koste van de zeggenschap die ECLoZ koste wat kost wil behouden om gedurende de vijfentwintig jarige exploitatie van het zonnepark de belangen van de certificaathouder goed te kunnen behartigen. Dit betekent in het minst gunstigste geval dat de gemeente Loon op Zand maximaal 25 jaar een deel van haar vermogen in een zonnepark heeft geïnvesteerd. De risico's zijn op dat moment echter beperkt en er staat een jaarlijks rendement tegenover.

2.2. Rol gemeente
De insteek van dit project was dat de gemeente een faciliterende rol zou innemen in dit project. Gedurende de voorbereidende werkzaamheden ontstond echter langzaam maar zeker de noodzaak

voor een gemeentelijke "voorfinanciering" en een mogelijke 'financiële achtervang'. Onderzoek bij naburige gemeenten leerde ons dat die wel een actieve rol innamen bij het realiseren van een zonnepark binnen hun grenzen. Zonder zo'n actieve rol zou het niet gelukt zijn een zonnepark te realiseren met minimaal vijftig procent lokaal eigendom.

Financieel

Financieel effect 'voorfinanciering'

De voorfinanciering van € 125.000 levert de gemeente op jaarbasis per saldo een kleine € 7.000,= aan rentevergoeding op (7% rente-inkomsten, 1,5% rentekosten).

Bijkomende financiële effecten bij realisatie en exploitatie zonnepark

Vergoeding grondgebruik	ca. € 25.000 per jaar (getaxeerd, nog overeen te komen)
Besparing onderhoud openbare ruimte	ca. € 8.000 per jaar (raming INFRA)
Inkomsten OZB	ca. € 10.000 per jaar (globale inschatting afd. RO)

Verwacht financieel effect 'achtervang'

De nog te construeren financiële 'achtervang' zal, indien deze nodig blijkt, ook jaarlijks een positieve kasstroom gaan opleveren. De hoogte hiervan is afhankelijk van de uitwerking.

Voortgang

De 'voorfinanciering' wordt zo snel mogelijk verstrekt na een positief besluit van uw raad. In de loop van 2022 kunt u een raadsvoorstel verwachten met betrekking tot een gemeentelijke financiering/participatie als 'achtervang'.

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

n.v.t.

Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 november 2021, nummer. 2021.26893

b e s l u i t :

1. Een bedrag van € 150.000,= ter beschikking te stellen voor een geldlening aan ECLoZ om vijftig procent lokaal eigendom in het toekomstige zonnepark aan de Heideweg in Loon op Zand mogelijk te maken;
2. Kennis te nemen van de voorbereidende werkzaamheden om een gemeentelijke financiering/participatie mogelijk te maken als 'achtervang'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 16 december 2021.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,